EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 13.10.2025
SWD(2025) 289 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG

bij

VERORDENING (EU) …/... VAN DE COMMISSIE

tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor externe stroomvoorzieningen, draadloze opladers, draadloze oplaadvlakken, batterijladers voor draagbare batterijen voor algemeen gebruik en USB-C-kabels, overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2019/1782 van de Commissie

{C(2025) 6759 final} - {SEC(2025) 264 final} - {SWD(2025) 288 final}

Effectbeoordeling van een verordening tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor externe stroomvoorzieningen (EPS'en) en tot intrekking van Verordening (EU) 2019/1782

A. Behoefte aan actie

Waarom? Welk probleem wordt er aangepakt?

Elk jaar worden in de EU meer dan 400 miljoen EPS'en verkocht. Deze leveren elektriciteit aan elektronische en elektrische toestellen zoals laptops, smartphones, draadloze routers en elektrische tandenborstels. De energie-efficiëntie daarvan is geregeld bij Verordening (EU) 2019/1782 tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp. In de verordening is bepaald dat zij moet worden geëvalueerd in het licht van de technologische vooruitgang. In de evaluatieclausule staan een aantal specifieke eisen die met name betrekking hebben op energie-efficiëntie bij 10 % belasting, het toepassingsgebied en aspecten in verband met de circulaire economie, met name interoperabiliteit.

De verordening is geëvalueerd en doeltreffend gebleken om het energieverbruik van EPS'en te verminderen. Ze werd ook nog steeds relevant geacht, maar de veranderende markt voor elektrisch aangedreven producten en evoluerende halfgeleidertechnologieën bleken onbenut potentieel te bieden voor verdere energie-, milieu- en consumentenvoordelen.

Los daarvan heeft de EU met een wijziging van Richtlijn 2014/53/EU betreffende radioapparatuur een eerste stap gezet in de richting van een universele oplaadoplossing voor elektronische toestellen. Dit vereiste een gemeenschappelijke connector en een gemeenschappelijk oplaadprotocol voor een reeks elektronische toestellen, met name smartphones, laptops en tablets. Ten tijde van de vaststelling van de richtlijn werd erkend dat er ook regelgeving moest komen voor EPS'en die worden gebruikt om deze en soortgelijke toestellen van stroom te voorzien.

De maatregel heeft tot doel optimale eisen inzake ecologisch ontwerp voor EPS'en vast te stellen om bij te dragen tot de energie-efficiëntie- en milieudoelstellingen van de EU, een meer circulaire economie te ondersteunen en belemmeringen voor EPS'en op de eengemaakte markt te voorkomen. Uit hoofde van de richtlijn ecologisch ontwerp moeten de energie-efficiëntie-eisen dusdanig streng zijn dat de laagste levenscycluskosten voor consumenten worden bereikt, wat kostenbesparingen oplevert en tegelijkertijd bijdraagt tot de algemene EU-doelstellingen.

Momenteel bedraagt het energieverbruik van de ca. 2 miljard EPS'en in de EU ongeveer 11,6 TWh, oftewel ca. 0,5 % van het eindverbruik van elektriciteit in de EU. Daarnaast komen er bij de productie van EPS'en energie-emissies en verontreinigende stoffen vrij. De broeikasgasemissies tijdens de productie en het gebruik ervan worden geraamd op ca. 2 Mt CO_2-eq per jaar.

Wat wordt er van dit initiatief verwacht?

Het initiatief zal naar verwachting leiden tot efficiëntere EPS'en die minder elektriciteit verbruiken wanneer zij toestellen van stroom voorzien, en dus tot lagere elektriciteitsrekeningen voor de consument. Het zal er ook voor zorgen dat er bij elektriciteitsopwekking minder verontreinigende stoffen en broeikasgassen vrijkomen.

Dankzij de interoperabiliteitseisen zal het initiatief ertoe bijdragen dat consumenten niet meer bij elk elektrisch aangedreven product een nieuwe EPS moeten aanschaffen en dat hun uitgaven dalen. Aangezien er minder EPS'en zullen worden gekocht, zal de vraag naar materiaal afnemen en zullen bij de productie minder energie-emissies en verontreinigende stoffen vrijkomen.

Samen leveren deze eisen op het gebied van energie-efficiëntie en interoperabiliteit een bijdrage aan de energie-, klimaat- en milieudoelstellingen van de EU.

De interoperabiliteitseisen zullen naar verwachting het gebruiksgemak voor de consument aanzienlijk verhogen door ervoor te zorgen dat EPS'en met verschillende toestellen kunnen worden gebruikt en gemakkelijk kunnen worden vervangen in geval van een defect of verlies.

Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau?

De richtlijn ecologisch ontwerp, die het kader biedt voor de regulering van de prestaties van EPS'en en andere energiegerelateerde producten, is vastgesteld om de Europese meerwaarde te waarborgen. Op grond van de richtlijn heeft de Commissie de bevoegdheid om de milieuprestaties van deze producten te regelen en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de eisen overal op de eengemaakte markt dezelfde zijn,

om zo belemmeringen voor het vrije verkeer van producten te vermijden.

Door op EU-niveau eisen inzake ecologisch ontwerp vast te stellen, zullen in alle EU-lidstaten milieuvriendelijkere en energie-efficiëntere producten beschikbaar komen. Deze markt is vele malen groter dan die in één enkele lidstaat en creëert dus een veel grotere stimulans voor de industrie om te innoveren en producten te ontwikkelen die op de meest kosteneffectieve wijze aan de eisen voldoen.

Het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp op EU-niveau heeft dan ook een duidelijke meerwaarde. Zonder geharmoniseerde eisen op EU-niveau kunnen de lidstaten worden aangemoedigd nationale productspecifieke minimumeisen vast te stellen in het kader van hun nationale milieu- en energiebeleid, waardoor handelsbelemmeringen worden opgeworpen. Dit was het geval voor veel producten voordat er op EU-niveau maatregelen inzake ecologisch ontwerp werden vastgesteld.

B. Oplossingen

Welke wetgevende en niet-wetgevende beleidsopties zijn overwogen? Is er een voorkeursoptie? Waarom?

Er is een breed scala aan mogelijke maatregelen onderzocht in het kader van een dialoog met belanghebbenden in het Overlegforum ecologisch ontwerp en energie-etikettering en bij bilaterale bijeenkomsten, en via schriftelijke opmerkingen. De onderzochte maatregelen hadden betrekking op energie-efficiëntie, interoperabiliteit en duurzaamheid van EPS'en.

Er is een vrijwillige overeenkomst overwogen, maar het product wordt door een zeer groot aantal fabrikanten gemaakt. Het is dus niet aannemelijk dat een dergelijke overeenkomst een groot marktaandeel zou kunnen beslaan. De industrie heeft geen belangstelling voor een dergelijke overeenkomst getoond en daarom is deze optie terzijde geschoven.

Na een voorlopige analyse zijn nog diverse andere maatregelen afgewezen, waaronder:

- repareerbaarheidseisen;
- harmonisatie en grenswaarden voor de actieve efficiëntie van draadloze opladers;
- EU-energielabel;
- verplichte ontbundeling van de EPS en het elektrisch aangedreven product;
- uitbreiding van het toepassingsgebied tot EPS'en voor verlichtingsapparatuur en elektrische fietsen;
- informatie-eisen met betrekking tot efficiëntie;
- USB-eisen voor EPS'en voor het elektrisch aandrijven van bepaalde productcategorieën, waaronder toepassingen voor nat gebruik, stofzuigers, speelgoed en audioapparatuur.

Er zijn beleidsopties beoordeeld voor verschillende maatregelen ter verkenning van een reeks energie-efficiëntieniveaus en aspecten van de circulaire economie. Er is gekozen voor een voorkeursoptie die het best scoorde op energie-efficiëntie om de laagste levenscycluskosten voor de consument te bereiken, op doeltreffendheid bij het verminderen van energieverbruik en -emissies, op kostenefficiëntie en op samenhang met ander EU-beleid. De voorkeursoptie bestaat uit een combinatie van de volgende maatregelen:

- uitbreiding van het toepassingsgebied tot draadloze opladers, eencellige batterijladers, actieve PoE-injectoren en op zichzelf staande USB-EPS'en;
- interoperabiliteitseisen voor EPS'en met een uitgangsvermogen van minder dan 240 W die toestellen van stroom voorzien zoals: IT- en telecomapparatuur (bv. draadloze routers), consumenten- en kantoorelektronica (bv. computermonitors, set-top boxes, spelconsoles), eencellige batterijladers, draadloze oplaadvlakken;
- informatie-eisen met betrekking tot interoperabiliteit, met inbegrip van een EU-logo voor universele opladers;
- minimale efficiëntie-eis bij 10 % belasting voor EPS'en > 10 W;
- strengere eisen voor actieve gemiddelde energie-efficiëntie en energie-efficiëntie in onbelaste toestand;
- grenswaarde voor energieverbruik in stand-bystand voor draadloze oplaadvlakken;
- externalisering van stroomvoorzieningscircuits voor draadloze opladers en eencellige batterijladers;
- duurzaamheidseisen, met name loskoppelbare uitvoerkabels.

De voorkeursoptie zal ertoe leiden dat nog eens 35 tot 40 % van de EPS-markt van de EU interoperabel wordt, bovenop de ca. 50 % die wordt verwacht als gevolg van de eisen van de richtlijn radioapparatuur.

Wie steunt welke optie?

Tijdens het evaluatieproces zijn belanghebbenden en deskundigen van nationale autoriteiten, brancheorganisaties, milieu-ngo's en consumentengroepen uitvoerig geraadpleegd. In februari 2023 is een eerste reeks opties gepresenteerd aan het Overlegforum ecologisch ontwerp en energie-etikettering. In november 2023 vond een tweede bijeenkomst van het Overlegforum plaats. De voorlopige analyse, de evaluatie en alle relevante documenten, met inbegrip van notulen, presentaties en standpuntnota's van belanghebbenden, waren online beschikbaar voor de deelnemers. Er zijn ook bilaterale bijeenkomsten gehouden met brancheorganisaties en technische deskundigen.

Ngo's op het gebied van milieu en consumentenzaken waren sterke voorstanders van strengere efficiëntie-eisen en de invoering van interoperabiliteits- en duurzaamheidseisen. De standpunten van de lidstaten waren genuanceerder: bepaalde lidstaten spraken zich uit voor strengere efficiëntie-eisen, andere lidstaten waren sceptisch ten aanzien van duurzaamheidseisen. Het bedrijfsleven en de industrie waren over het algemeen sceptischer ten aanzien van de efficiëntie-eisen bij 10 % belasting en de interoperabiliteits- en duurzaamheidsaspecten.

Op de interoperabiliteitsmaatregelen kwamen de meeste reacties. In het bijzonder wezen sommige lidstaten en brancheorganisaties op mogelijke veiligheidsproblemen voor EPS'en in natte omgevingen (bv. badkamers) of EPS'en die specifieke bescherming tegen elektrostatische ontlading vereisen (bv. stofzuigers). Er zijn ook zorgen geuit over verlichtingstoepassingen. Er is verzocht om duidelijkheid over de eisen voor batterijladers. Er zijn argumenten aangevoerd voor een toepasbaarheidsdrempel voor de nieuwe eisen bij 10 % belasting. Milieu-ngo's verzochten om strenge efficiëntie-eisen, onder meer voor draadloze opladers, en aanvullende duurzaamheidseisen voor kabels.

C. Gevolgen van de voorkeursoptie

Wat zijn de voordelen en kosten van de voorkeursoptie (indien van toepassing, anders belangrijkste gevolgen)?

De belangrijkste verwachte voordelen van de voorkeursoptie zijn een lager energieverbruik, zowel tijdens het gebruik als bij de productie ervan, en in verband daarmee minder uitstoot van broeikasgassen en verontreinigende stoffen. Er zal minder materiaal worden gebruikt bij zowel de productie van EPS'en, ten gevolge van meer hergebruik van EPS'en, als de verbranding van brandstof voor de opwekking van elektriciteit.

Kwantitatief gezien zal de voorkeursoptie tegen 2035 naar verwachting een jaarlijkse besparing opleveren van ca. 3 % van het energieverbruik tijdens de EPS-levenscyclus, 9 % van de daarmee samenhangende broeikasgasemissies en ca. 13 % van de daarmee samenhangende uitstoot van verontreinigende stoffen – allemaal ten opzichte van een scenario met ongewijzigd beleid. Deze voordelen zullen zorgen voor een daling van de consumentenuitgaven met ongeveer 100 miljoen EUR per jaar tegen 2035. De besparingen op de maatschappelijke levenscycluskosten liggen naar schatting iets hoger, op ca. 130 miljoen EUR per jaar.

De interoperabiliteitseisen zullen leiden tot een aanzienlijke toename van het gebruiksgemak voor de consument, wat uitgedrukt in geld waarschijnlijk vergelijkbare extra voordelen voor de consument zal opleveren.

Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?

Er zijn geen extra gevolgen voor de nationale begrotingen of overheden. Voor fabrikanten zouden de beoogde maatregelen leiden tot een uiterst beperkte extra administratieve last, alleen omdat er specifieke aanvullende informatie moet worden afgedrukt. De extra kosten voor de integratie van het logo voor universele opladers op het EPS-typeplaatje en hun verpakking worden geraamd op maximaal 0,001 EUR per verkochte eenheid, wat neerkomt op een maximumbedrag van ongeveer 400 000 EUR per jaar voor alle EPS'en die in de EU op de markt worden gebracht.

Zijn er andere significante gevolgen?

Verwacht wordt dat deze herziening de innovatie zal bevorderen, aangezien er technische minimumeisen worden vastgesteld en het aan de markt wordt overgelaten hoe er aan deze eisen kan worden voldaan. De herziening ondersteunt de huidige markttendensen in de richting van een hogere energie-efficiëntie. De volgende eisen zijn nieuw en zullen naar verwachting ook in andere markten en rechtsgebieden worden gevolgd:

- energie-efficiëntie-eisen bij 10 % belasting;
- interoperabiliteitseisen die de compatibiliteit van EPS'en met een breed scala aan apparatuur waarborgen;
- duurzaamheidseisen die de algemene kwaliteit en levensduur van in de EU verkochte EPS'en verhogen.

D. Follow-up

Wanneer wordt het beleid geëvalueerd?

Vijf jaar na de vaststelling van de herziene verordening is een evaluatie gepland. De verordening zou dan op basis van marktgegevens en andere informatie worden geëvalueerd.